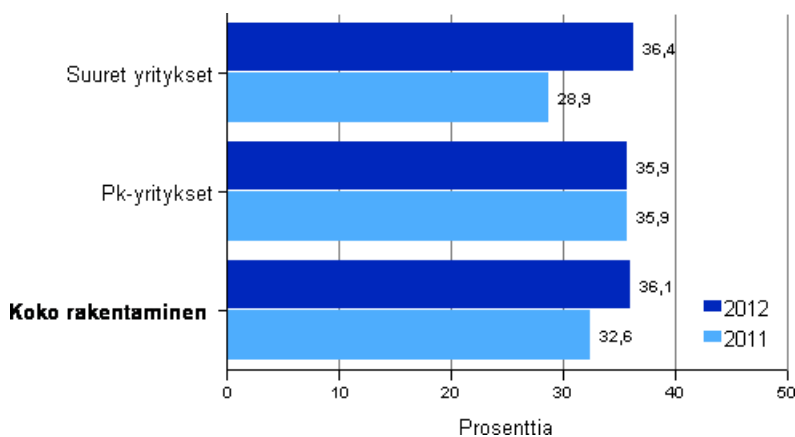

Rakentamisen tilinpäätöstilasto 2012

Rakentamisen omavaraisuusaste vahvistui vuonna 2012

Rakentamisen omavaraisuusaste oli Tilastokeskuksen tilinpäätöstietojen mukaan 36,1 prosenttia vuonna 2012. Omavaraisuusaste vahvistui 3,5 prosenttiyksikköä. Yritysten oman pääoman 2 miljardin euron kasvuun vaikutti rahastojen hienoisen kasvun ohella voittovarojen kasvu 1,9 miljardilla eurolla. Rakentamisen tase kasvoi 3,7 miljardilla eurolla edellisvuodesta.

Rakentamisen omavaraisuusaste suuruusluokittain 2011–2012

Pk-yritysten omavaraisuusaste pysyi edellisen vuoden tasolla 35,9 prosentissa taseesta. Sen sijaan suurten koheni 7,5 prosenttiyksikköä ja oli 36,4 prosenttia taseesta vuonna 2012.

Talonrakentamisen omavaraisuusaste koheni 0,2 prosenttiyksikköä. Sen sijaan maa- ja vesirakentamisessa se heikkeni 1,7 prosenttiyksikköä. Merkittävin muutos tapahtui erikoistuneessa rakennustoiminnassa, jossa omavaraisuusaste koheni 5,7 prosenttiyksikköä, samalla kokonaisvelkojen suhde liikevaihtoon kasvoi 7,1 prosenttiyksikköä.

Tiedot perustuvat verohallinnon elinkeinoveroaineistoihin. Tietoja on täydennetty Tilastokeskuksen omalla kyselyllä ja virallisilla tilinpäätöstiedoilla.

Sisälllys

Rakentaminen 2012.....	3
1. Liikevaihto.....	3
2. Kannattavuus.....	3
3. Rahoitus.....	5
4. Investoinnit.....	7
5. Henkilöstö.....	7

Kuviot

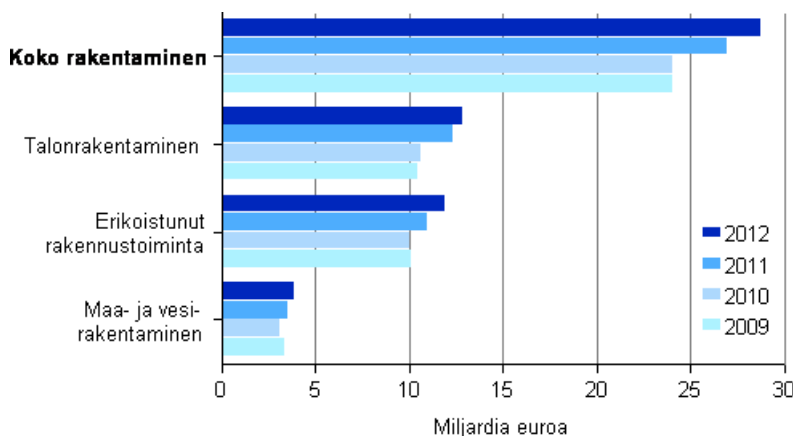
Kuvio 1. Rakentamisen liikevaihto toimialoittain 2009–2012.....	3
Kuvio 2. Rakentamisen toimintakulut ja käyttökate 2012.....	3
Kuvio 3. Rakentamisen kannattavuus 2000–2012.....	4
Kuvio 4. Rakentamisen nettotulos toimialoittain 2011–2012.....	4
Kuvio 5. Rakentamisen kannattavuus suuruusluokittain 2012.....	5
Kuvio 6. Rakentamisen vieraan pääoman takaisinmaksuaika 2000–2012.....	5
Kuvio 7. Rakentamisen kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon suuruusluokittain 2006–2012.....	6
Kuvio 8. Rakentamisen kokonaispääoman tuotto toimialoittain 2011–2012.....	6
Kuvio 9. Rakentamisen aineelliset investoinnit toimialoittain 2010–2012.....	7
Kuvio 10. Rakentamisen henkilöstö toimialoittain 2010–2012.....	7
Kuvio 11. Rakentamisen jalostusarvo ja henkilöstökulut 2006–2012.....	8
Tietojen tarkentuminen	9
Rakentamisen tilinpäätöstilaston laatuseloste.....	10

Rakentaminen 2012

1. Liikevaihto

Rakentamisen liikevaihto oli Tilastokeskuksen tilinpäätöstietojen mukaan 28,8 miljardia euroa vuonna 2012. Liikevaihto kasvoi 6,7 prosenttia edellisvuodesta. Yrityksiä toimi 41 700, mikä oli 100 yritystä enemmän kuin edellisenä vuonna. EU:n määritelmän mukaisia pk-yrityksiä oli 41 600.

Kuvio 1. Rakentamisen liikevaihto toimialoittain 2009–2012

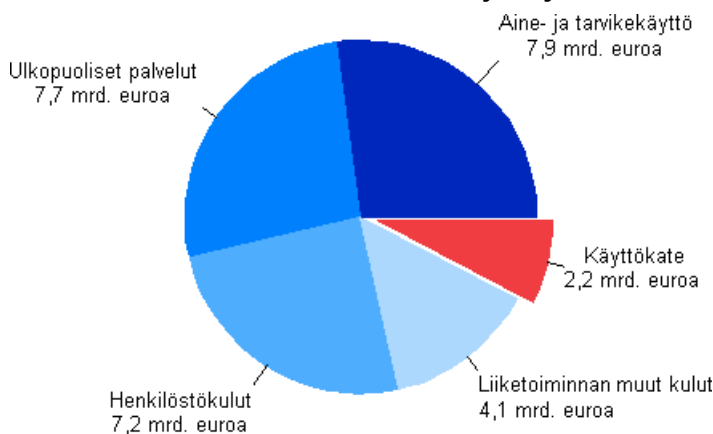
Rakentamisessa pk-sektorin merkitys on suuri. Liikevaihdosta sen osuus oli 62 prosenttia ja henkilöstöstä 74 prosenttia. Rakentamisen liikevaihdon 1,8 miljardin kasvusta 68 prosenttia tuli pk-sektorilta. Pk-sektorin liikevaihto kasvoi 1,2 miljardia ja oli 17,8 miljardia euroa. Samalla suurten yritysten liikevaihto kasvoi runsaan puoli miljardia 11 miljardiin euroon.

Rakentamisen liikevaihdosta 45 prosenttia tuli talonrakentamisesta, 41 prosenttia erikoistuneesta rakennustoiminnasta ja 14 prosenttia maa- ja vesirakentamisesta. Talonrakentamisen liikevaihto kasvoi yli puoli miljardia euroa kasvuprosentin ollessa 4,2. Erikoistunut rakennustoiminta kasvatti liikevaihtoaan 0,9 miljardia euroa eli 8,4 prosenttia. Suhteellisesti eniten liikevaihto kasvoi maa- ja vesirakentamisessa, jossa kasvuprosentti oli 10,5.

2. Kannattavuus

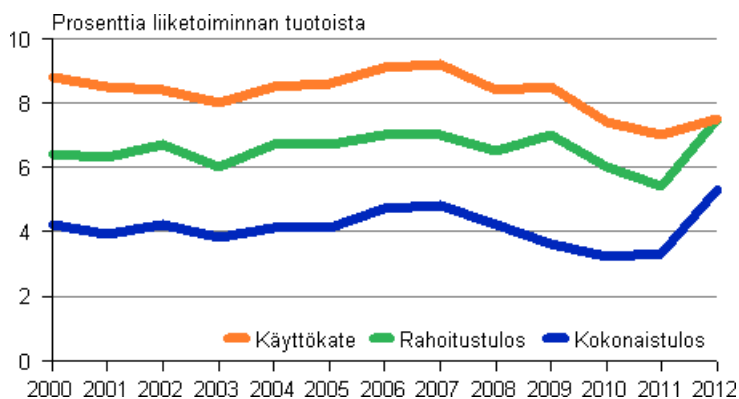
Käyttökatteella mitattuna rakentamisen kannattavuudessa tapahtui loiva käänne parempaan suuntaan muutaman vuoden alamäen jälkeen. Käyttökate kertyi 7,5 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Edelliseen vuoteen verrattuna se koheni puoli prosenttiyksikköä.

Kuvio 2. Rakentamisen toimintakulut ja käyttökate 2012

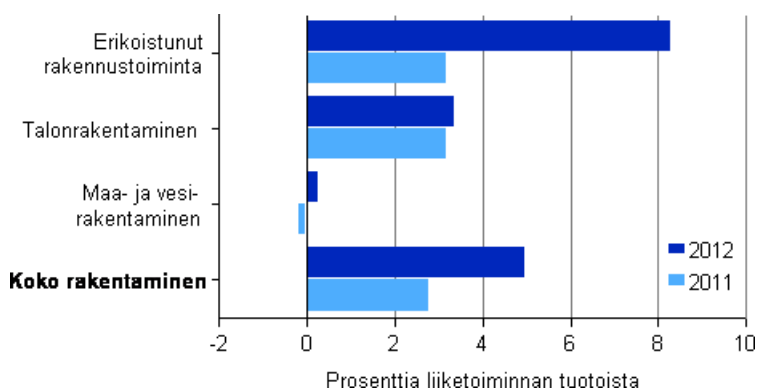
Yritysten liiketoiminnan tuottojen 1,9 miljardin euron kasvusta 1,6 miljardia hupeni kustannusten kasvuun. Ulkopuolisiin palveluihin käytettiin 26,5 prosenttia liiketoiminnan tuotoista eli runsas puoli miljardia euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Aine- ja tarvikkehankintoihin kului 125 miljoonaa enemmän kuin edellisvuonna. Henkilöstökulut kasvoivat 464 miljoonaa euroa. Pääoma- ja rahoituskulujen kattamiseen jäi 2,2 miljardia euroa, mikä oli 265 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 3. Rakentamisen kannattavuus 2000–2012

Rakentamisen nettotulos koheni 2,2 prosenttiyksikköä edellisvuoden tasosta 5 prosenttiin tuotoista. Rahoituskulut kasvoivat 103 miljoonaa euroa, tuloveroja rakentamisen yritykset maksoivat 42 miljoonaa euroa edellisvuotista enemmän. Samalla kuitenkin rahoitustuotot kasvoivat lähes 600 miljoonaa euroa. Rahoituserien positiivinen kehitys heijastui myös kokonais- ja tilikauden tuloksiin, jotka kumpikin nousivat 2 prosenttiyksikköä edellisen vuoden tasosta. Tilikauden tuloksena voittoa syntyi 2 miljardia euroa, mikä oli 688 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aiemmin.

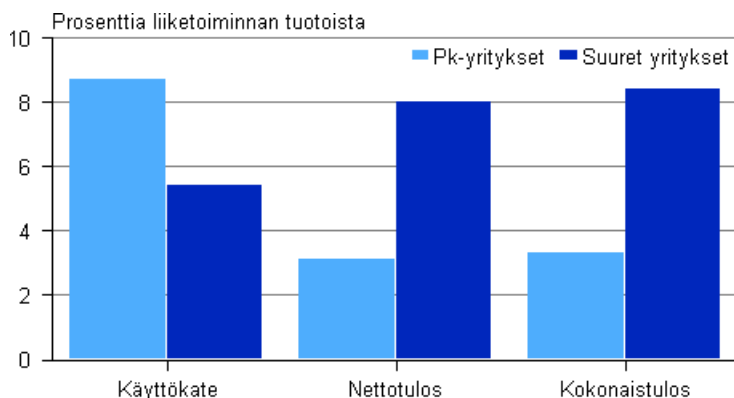
Kuvio 4. Rakentamisen nettotulos toimialoittain 2011–2012

Maa- ja vesirakentamisen käyttökate laski 1,5 prosenttiyksikköä. Käyttökate kertyi 221 miljoonaa euroa eli 5,6 prosenttia tuotoista. Rahoitustuottojen hienoinen kasvu ja samalla rahoituskulujen sekä verojen pieneminen nostivat nettotuloksen positiiviseksi. Käyttökateella mitattuna talonrakentamisen kannattavuus koheni puoli prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Nettotulos nousi 0,2 prosenttiyksikköä 3,4 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista. Sen sijaan kokonais- ja tilikauden tulokset jäivät 0,4 prosenttiyksikköä alle edellisen vuoden tason.

Suurin muutos rakentamisen alatoimialojen suhteellisessa kannattavuudessa tapahtui erikoistuneessa rakennustoiminnassa. Käyttökate nousi runsaan prosenttiyksikön verran edellisestä vuodesta. Kokonaistulos vahvistui 5,1 prosenttiyksikköä 9,7 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista.

Kuvio 5. Rakentamisen kannattavuus suuruusluokittain 2012

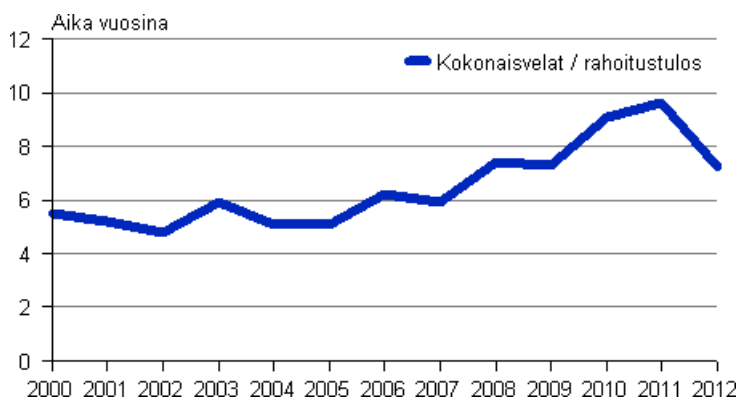
Pk-yritysten kannattavuuden tunnusluvut heikkenivät kautta linjan noin puoli prosenttiyksikköä vuotta aiemmasta. Pk-sektorin käyttökate pieneni edellisvuodesta 0,6 prosenttiyksikköä 8,7 prosenttiin liikevoiminnan tuotoista. Samalla suurten yritysten käyttökate koheni 2,2 prosenttiyksikköä, 5,4 prosenttiin. Muutamien suurten yritysten saamat mittavat rahoitustuotot kohensivat suurten yritysten nettotulosta 6,4 prosenttiyksikköä edellisvuodesta.

Voittoa pk-sektorin toiminta tuotti runsaan miljardin, mikä oli 22 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Suurten yritysten voitto kasvoi 0,7 miljardia euroa edellisestä vuodesta ja sitä kertyi 0,9 miljardia euroa.

3. Rahoitus

Rakentamisen taseen loppusumma kasvoi 3,7 miljardilla eurolla edellisvuodesta ja oli 25,4 miljardia euroa vuonna 2012. Kokonaisvelkojen suhteellinen osuus liikevaihdosta kasvoi 2,4 prosenttiyksikköä edellisvuodesta ja oli 55,3 prosenttia. Omavaraisuusaste vahvistui 3,5 prosenttiyksikköä 36,1 prosenttiin taseesta.

Kuvio 6. Rakentamisen vieraan pääoman takaisinmaksuaika 2000–2012

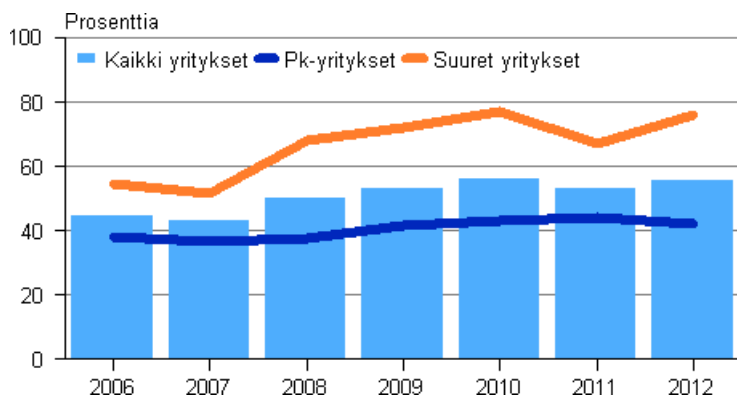

Rakentamisen kokonaisvelat eli vieras pääoma ja pakolliset varaukset vähennettynä ennakkomaksuilla olivat 15,6 miljardia euroa. Kokonaisvelat olivat 1,6 miljardia euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2012 rahoitustulos oli 2,2 miljardia euroa, tällä summalla yritykset saivat maksettua vuoden 2012 velkansa 7,2 vuodessa. Edellisvuonna velkojen takaisinmaksuaika oli 9,6 vuotta.

Rakentamisen alatoimialoista maa- ja vesirakentamisen rahoitusasema heikkeni selvästi. Omavaraisuusaste pieneni 1,7 prosenttiyksikköä 18,4 prosenttiin taseesta. Kokonaisvelkojen suhde liikevaihtoon pysyi miltei edellisen vuoden tasolla ja oli 66 prosenttia. Talonrakentamisen omavaraisuusaste kohosi 0,2 prosenttiyksikköä edellisvuodesta 29,4 prosenttiin taseesta. Samalla kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon pienenivät 1,3 prosenttiyksikköä 50,7 prosenttiin. Merkittävin muutos rahoitusasemassa tapahtui

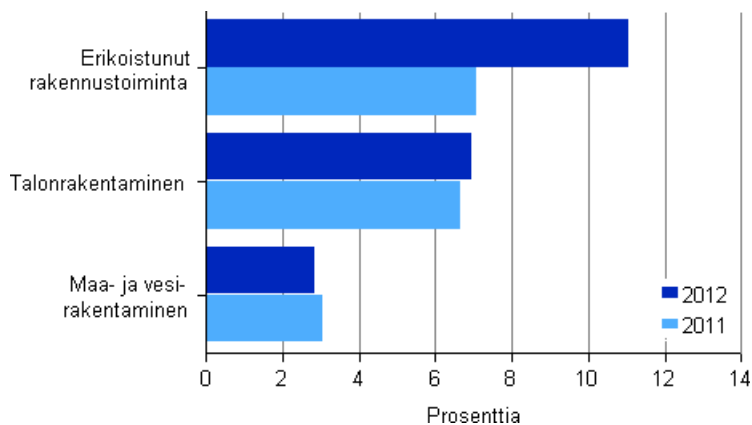
erikoistuneessa rakennustoiminnassa, jossa kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon kasvoivat 7,1 prosenttiyksikköä ja olivat 56,7 prosenttia, samalla omavaraisuusaste vahvistui 5,7 prosenttiyksikköä 45,8 prosenttiin taseesta.

Kuvio 7. Rakentamisen kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon suuruusluokittain 2006–2012

Pk-sektorin rahoitusasema vahvistui hieman. Omavaraisuusaste säilyi edellisen vuoden tasolla 35,9 prosentissa taseesta. Samalla kokonaisvelkojen suhde liikevaihtoon pieneni 1,7 prosenttiyksikköä. Suurten yritysten omavaraisuusaste parani 7,5 prosenttiyksikön verran 36,4 prosenttiin taseesta. Kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon kasvoivat 9 prosenttiyksikköä ja olivat 75,8 prosenttia. Euromääräisesti suurten yritysten kokonaisvelat lisääntyivät 1,4 miljardia euroa.

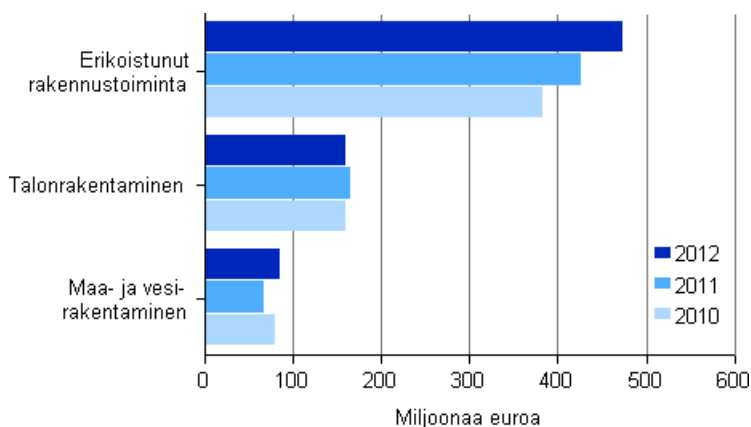
Kuvio 8. Rakentamisen kokonaispääoman tuotto toimialoittain 2011–2012

Rakentamisessa toimintaan sitoutuneelle pääomalle tuli 8,5 prosentin tuotto vuonna 2012. Vuotta aiemmin kokonaispääoman tuotto prosentti oli 6,4. Pk-sektorilla tuotto jäi miltei puolen prosenttiyksikön verran alle edellisvuoden tason eli 8,2 prosenttiin.

4. Investoinnit

Kuvio 9. Rakentamisen aineelliset investoinnit toimialoittain 2010–2012

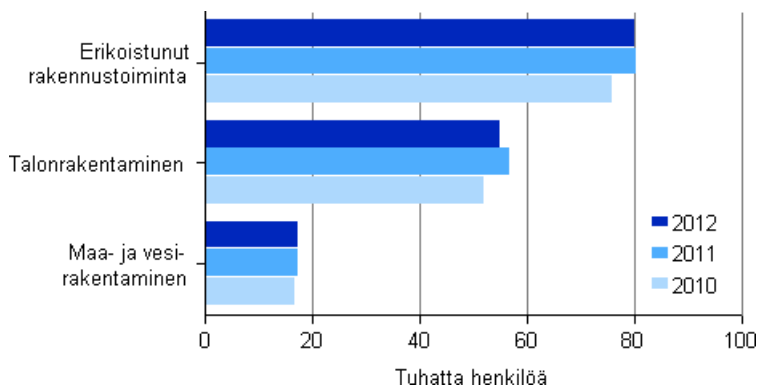

Vuonna 2012 rakentamisessa investoitiin aineelliseen käyttöomaisuuteen 61 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Investointien määrä oli 724 miljoonaa euroa. Liikevaihtoon suhteutettuna investoinnit olivat 2,5 prosenttia kuten edellisenäkin vuonna. Valtaosa rakentamisen investoinneista tehtiin pk-sektorilla, jossa ne olivat 593 miljoonaa euroa. Suurten yritysten investoinnit olivat 131 miljoonaa euroa. Suhteellisesti eniten investoitiin erikoistuneessa rakennustoiminnassa, jossa investoinnit olivat 4 prosenttia liikevaihdosta. Talonrakentamisen investoinnit olivat 162 miljoonaa euroa eli 1,3 prosenttia liikevaihdosta.

5. Henkilöstö

Rakentaminen työllisti 153 400 henkilöä vuonna 2012. Henkilöstön määrä pieneni edellisvuodesta 2 200 henkilöä. Suurin muutos oli talonrakentamisessa, josta hävisi 1 900 työpaikkaa. Erikoistuneesta rakennustoiminnasta henkilöstön määrä väheni noin 300 henkilöä.

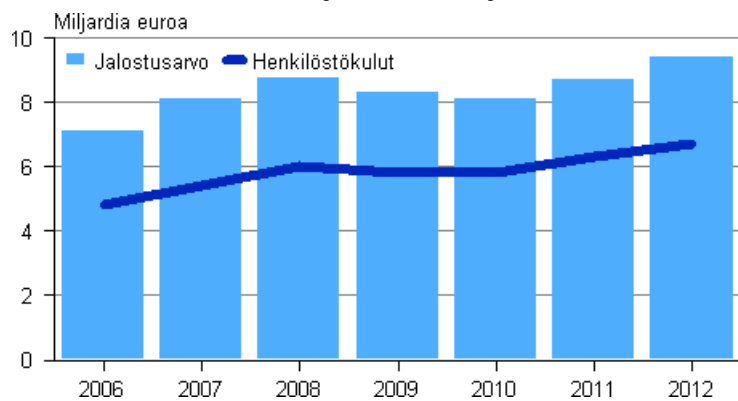
Kuvio 10. Rakentamisen henkilöstö toimialoittain 2010–2012

Henkilöstöstä hieman yli puolet työskenteli erikoistuneessa rakennustoiminnassa, 36 prosenttia talonrakentamisessa ja 11,5 prosenttia maa- ja vesirakentamisessa. Yhteensä palkkoja ja muita henkilöstökuluja maksettiin 6,7 miljardia euroa, mikä oli 416 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Henkilöstökulujen osuus liikevaihdosta oli 23,3 prosenttia.

Pk-sektorin palveluksessa oli 113 300 ja suurten yritysten 40 100 henkilöä. Vuonna 2012 pk-sektori työllisti 1 200 henkilöä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Pk-sektorin maksamat palkat ja muut henkilöstökulut kasvoivat 310 miljoonaa euroa edellisvuodesta ja olivat 4,5 miljardia euroa. Suurilta yrityksiltä kului henkilöstömenoihin 2,2 miljardia euroa, 106 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 11. Rakentamisen jalostusarvo ja henkilöstökulut 2006–2012

Rakentamisen jalostusarvo oli 9,4 miljardia euroa vuonna 2012. Se kasvoi edellisvuodesta 0,7 miljardia euroa. Jalostusarvosta kului 71,4 prosenttia henkilöstökulujen kattamiseen.

Tietojen tarkentuminen

Tietojen tarkentuminen ennakon ja lopullisen tilaston välillä

Toimiala ja muuttuja		Ennako	Lopullinen	Muutos prosenttia
F Rakentaminen	Liikevaihto	28209.7	28776.8	2.0
	Tuotot yhteensä	28478.9	29077.8	2.1
	Käyttökate	2026.1	2167.6	7.0
	Nettotulos	1057.5	1453.1	37.4
	Aineelliset investoinnit	797.1	724.5	-9.1
	Jalostusarvo	9123.1	9394.0	3.0
41 Talonrakentaminen	Liikevaihto	12883.7	12895.5	0.1
	Tuotot yhteensä	13009.4	13049.5	0.3
	Käyttökate	803.0	804.4	0.2
	Nettotulos	438.3	441.0	0.6
	Aineelliset investoinnit	179.8	162.0	-9.9
	Jalostusarvo	3352.4	3368.9	0.5
42 Maa- ja vesirakentaminen	Liikevaihto	3895.8	3924.8	0.7
	Tuotot yhteensä	3912.3	3941.1	0.7
	Käyttökate	218.0	220.8	1.3
	Nettotulos	18.1	12.0	-33.6
	Aineelliset investoinnit	86.3	86.6	0.4
	Jalostusarvo	1177.5	1180.7	0.3
43 Erikoistunut rakennustoiminta	Liikevaihto	11430.2	11956.5	4.6
	Tuotot yhteensä	11557.1	12087.2	4.6
	Käyttökate	1005.0	1142.5	13.7
	Nettotulos	601.0	1000.0	66.4
	Aineelliset investoinnit	530.9	475.9	-10.4
	Jalostusarvo	4593.2	4844.4	5.5

Rakentamisen tilinpäätöstilaston laatuseroste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilinpäätöstilasto kuvaa yritystoiminnan tuloksen muodostumista, kannattavuutta sekä taseen rakennetta toimialoittain ja suuruusluokittain.

Tilastoyksikkönä on yritys. Valtion ja kuntien liikelaitokset sisältyvät aineistoon. Kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, rahoitus ja vakuutus toiminta sekä ne maatilatalouden yksiköt, jotka eivät toimi työnantajina. Yksilöivänä tunnuksena on yrityksen liike- ja yhteisötunnus eli y-tunnus.

Tilasto sisältää tuloslaskelma- ja tasetiedot pääkohdittain, näistä lasketut kannattavuuden ja vakavaraisuuden keskeiset tunnusluvut sekä henkilöstön lukumäärän. Lisäksi tilasto sisältää yritysten perus- ja luokittelutietoja, jotka saadaan Tilastokeskuksen yritysrekisteristä. Tilaston tiedot muodostavat yhtenäisen aikasarjan 2006 - 2012.

Tilasto sisältää myös liikevaihdon ja kulujen erittelytietoja. Kulujen erittelyt koskevat tuloslaskelman eriä aineet ja tarvikkeet, ulkopuoliset palvelut ja liiketoiminnan muut kulut. Nämä tiedot julkaistaan STATFIN-palvelutietokannassa omina tauluinaan.

Tilastotietoja käytetään Suomen yrityssektorin rakenteiden, kannattavuuden ja kehityksen analysointiin ja seurantaan. Tietojen suurimpia käyttäjiä ovat elinkeinoelämän edustajat, tutkimuslaitokset, julkinen hallinto ja kansainväliset tahot kuten Euroopan komissio ja OECD. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma esitetään ryhmiteltynä siten, että siitä käy ilmi tuloksen muodostumisen kannalta keskeiset erät: käyttökate, liikevoitto, nettotulos ja kokonaistulos. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot sekä myyntitappiot ja fuusiotappiot esitetään satunnaisina erinä. Ennen käyttökatetta esitetty laskennallinen palkkakorjaus oikaistaan satunnaisten erien jälkeen ennen tilikauden tulosta. Tilikauden tulos on virallisen tuloslaskelman mukainen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeita noudattaen niin pitkälle kuin se on tietosisällön puolesta mahdollista.

Liiketoiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut

Liiketoiminnan tuotot yht. = Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot - käyttöomaisuuden myyntivoitot - fuusiovoitot

Jalostusarvo = Käyttökate + henkilöstökulut yhteensä

Aineelliset nettoinvestoinnit = Aineellisten hyödykkeiden lisäykset - vähennykset

Kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Käyttökate} - \% = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos} - \% = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaistulos} - \% = \frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Rahoitustulos} - \% = \frac{\text{Käyttökate} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} - \text{verot}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaispääoman tuotto} - \% = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Liikevaihto / henkilöstö

Rahoitusta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Omaavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma + tilinpäätössiirtojen kertymä}}{\text{Tase - saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

$$\text{Kokonaisvelat / liikevaihto} = \frac{\text{Vieras pääoma yhteensä - saadut ennakkomaksut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Yritys

Tilastoyksikkönä on yritys. Yrityksellä tarkoitetaan yhden tai useamman henkilön yhdessä harjoittamaa taloudellista toimintaa, joka tähtää kannattavaan tulokseen. Yrityksiä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki, taloudellinen yhdistys ja avoin yhtiö),
- valtion ja kuntien liikelaitokset.

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2008 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Toimialaluokitus 2008 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev.2:een siten, että NACE:n nelinumerotasoa on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjä noudattaen.

Oikeudellinen muoto

Käytetty oikeudellinen eli juridinen muoto on yritysrekisterin käyttämä luokitus. Verohallinnon asiakastietokannassa olevat oikeudelliset muodot muutetaan Yritys- ja toimipaikkarekisterissä YTR:n käyttämän luokituksen mukaiseksi.

Kokoluokitus

EU:n komission suositus (6.5.2003) pienten ja keskisuurten (PK) yritysten määritelmästä (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L 124/2003) määrittelee PK -yritykset sekä pienet yritykset seuraavien sääntöjen mukaan:

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
 - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
 - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa ja
 - jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Pieni yritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
3. Mikroyritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko PK -yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Suuruusluokkien liikevaihdon- ja taseen loppusummien rajoja tarkistettiin vuonna 2003. Suuruusluokkien tiedot edellisiin vuosiin eivät ole tästä johtuen täysin vertailukelpoisia.

Lait ja asetukset

1. Kirjanpitolaki ja -asetus 30.12.1997 / 1336.
2. Yritystoiminnan rakennetilastoasetus. Keskeinen vuosittaisten yritystoiminnan tilastojen laatimista ohjaava asetus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) No 295/2008.
3. Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetus Euroopan neuvoston asetus No 696/93.
4. Toimialaluokitusasetus. Toimialaluokitus 2008 perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen, NACE Rev.2:een, jota on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä tasolla.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysrekisteristä saadaan tilaston keskeiset luokitusmuuttujat kuten toimiala, sektori, oikeudellinen muoto, omistajatyyppi, alue sekä henkilöstön määrä ja suuruusluokka. Tilinpäätöstilastoon yritykset on valittu käyttäen samoja rajoituksia toiminta-ajan, henkilöstön ja liikevaihdon suhteen kuin yritysrekisterissä. Myös yhdenkertaista kirjanpitoa pitävät ammatinharjoittajat sisältyvät tilinpäätöstilastoon ja valtion liikelaitokset sekä energia- ja vesihuollon ja liikenteen toimialojen kunnalliset liikelaitokset.

Tilinpäätöstilaston aineisto perustuu verohallinnon elinkeinoveroaineistoon ja Tilastokeskuksen yritystiedusteluun. Elinkeinoveroaineisto sisältää kaikkien elinkeinoverolain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Se on ollut Tilastokeskuksen käytettävissä vuodesta 1994 lähtien.

Tilastokeskuksen tiedustelussa oli noin 5 500 yritystä vuonna 2012. Hyväksytyjä vastauksia saatiin noin 80 prosenttia. Tilinpäätöstilaston kohdejoukosta tiedusteluun kuuluvat kaikki yli 50 henkilöä työllistävät yritykset. Lisäksi 10 – 50 henkilöä työllistäviä yrityksistä tiedusteluun on valittu yritykset satunnaisotannalla. Tiedustelussa on myös joitain alle 10 henkilöä työllistäviä yrityksiä sekä kaikki kunnalliset liikelaitokset.

Tilastokeskuksen tiedustelussa kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja. Aineistoa tarkistetaan erilaisilla sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteillä. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Patentti- ja rekisterihallituksen elektronista kuva-arkistoa käytetään tietojen tarkistamisessa.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilinpäätöstilasto sisältää kattavasti tiedot kaikista liikeyrityksistä lähes kaikilta toimialoilta.

Maatilataloudesta ovat mukana työnantajina toimivat tilat. Tilinpäätöstilasto ei sisällä seuraavien toimialojen tietoja: 12, 64, 65, 66, 84, 851, 852, 853, 854, 85591, 856, 86210, 91010, 94 (toimialaluokitus 2008).

Elinkeinoveroaineisto on tärkeä tilaston tietolähde. Aineiston laatu tarkistetaan ja korjataan ohjelmallisesti. Aineiston puuttuvat arvot korvataan eli imputoidaan ensisijaisesti yrityksen aikaisempien vuosien tiedoilla ja toiseksi liikevaihdoltaan ja henkilöstömäärältään vastaavanlaisen yrityksen tiedoilla.

Tilinpäätöskyselyyn kuulumattomille yrityksille tuotetaan liikevaihdon ja kulujen erittelyjen tiedot imputointimallin mukaisesti. Malli perustuu kyselyyn kuuluvien yritysten tietoihin. Imputointimallissa lasketaan toimialakohtaiset kertoimet. Kertoimia laskettaessa on huomioitu poikkeavat havainnot.

Tilinpäätöstilaston lukuja julkaistaan sekä ennakkollisina että lopullisina. Perusaineiston täydentyminen ja lopettamistietojen päivittäminen aiheuttavat muutoksia lopullisiin tietoihin ennakkollisiin tietoihin verrattuna. Lisäksi ennakossa yrityksiä ei rajata pois lyhyen toiminta-ajan perusteella eli alle puolivuotta tilikaudella toimineita. Tilinpäätöstilaston tietojen tarkentumista ennakon ja lopullisen tilaston välillä on esitetty erillisessä revisiotaulussa tilaston kotisivulla [tietojen tarkentuminen](#).

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yritysten tilinpäätöstilastosta tehdään vuosittain ennakkolliset ja lopulliset tilastot. Ennakkotiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden syyskuussa ja lopulliset tiedot tämän jälkeen helmikuussa.

Tilinpäätöstilastoa on laadittu alkaen vuodesta 1974.

5. Tietojen saatavuus

Tilinpäätöstietoja on saatavissa toimialoittain ja suuruusluokittain Tilastokeskuksen internet-sivuilta maksuttomasta STATFIN-palvelutietokannasta. Tilastokatsaukset ovat saatavissa tilastojen kotisivuilta.

6. Tilaston vertailukelpoisuus

Tilastotietojen eri ajankohtien vertailukelpoisuuteen vaikuttavat kirjanpitolain muutokset. Vuoden 2003 tilastossa otettiin käyttöön laskennallinen palkkakorjaus. Palkkakorjaus on tehty pienille yrityksille, joilla yrittäjien tekemä palkaton työpanos on suuri. Palkkakorjaus parantaa yritysten välistä vertailtavuutta. Tiedot on julkaistu siten, että tiedot on saatavissa myös ilman palkkakorjausta.

Tilastovuoden 2008 julkistamisen yhteydessä tilinpäätöstilastoissa otettiin käyttöön uusi toimialaluokitus TOL 2008. Toimialaluokituksen käyttöönotto muuttaa useiden toimialaryhmien rakennetta siten, että tiedot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia toimialaluokituksella TOL 2002 julkistettuihin lukuihin.

Tilastovuonna 2008 uudistettiin myös henkilöstön lukumäärän laskentatapaa. Henkilöstön lukumäärä saadaan tilinpäätöstilastoihin nyt kokonaan yritysrekisteristä ja se noudattaa yritysrekisterin vuositilastossa määriteltä kokovuosityöllisen määritelmää.

Edellä mainitut toimiala- ja henkilöstömuutokset on huomioitu uudessa aikasarjassa, joka on tehty tilastovuodesta 2006 lähtien. Vanhan toimialaluokituksen TOL 2002 ja henkilöstön lukumäärän mukaisen aikasarjan viimeinen tilastovuosi on 2008.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedoista on saatavilla yhtenäiset aikasarjat 1999 - 2008 TOL 2002 luokituksella ja 2006 - 2012 TOL 2008 luokituksella. Yhtenäisyyttä muihin tilastoihin rajoittavat käsitteelliset ja menetelmälliset asiat:

1. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon kausiveroaineistosta. Liikevaihdon määrittely kausiveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.
2. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa yritysten määrä on suurempi kuin tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa maa- ja metsätalouden, rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista. Myös yritysten luokittelussa toimialoille on jonkin verran eroja. Toimialoittaiset luvut saattavat poiketa yritys- ja toimipaikkarekisterin luvuista myös fuusiokorjausten erilaisesta ajoituksesta johtuen. Tilinpäätöstilastossa fuusiokorjaukset tehdään tapahtumavuonna, mutta yritys- ja toimipaikkarekisterissä vasta seuraavana vuonna. Yritys- ja toimipaikkarekisteri ei myöskään tilastoi kunnallisia liikelaitoksia.
3. Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa esitetyistä lukumääristä. Niissä pienet ja keskisuuret yritykset on määriteltä vain henkilökunnan perusteella.
4. Kansantalouden tilinpidon toimialoittainen arvonnäisyys perushintaan poikkeaa tilinpäätöstilaston jalostusarvosta, koska kansantalouden tilinpidon laskelmat laaditaan toimipaikoittain. Tilinpäätöstilastojen jalostusarvon laskenta pohjautuu yritystason tietoihin. Lisäksi tilinpäätöstilaston jalostusarvo arvioidaan tuottajahintaan.

Lisätietoja

Seija Kolehmainen 09 1734 2237

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

rakenne.tilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Rakentamisen tilinpäätöstilasto 2012, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-5328 (pdf)